

ChristenUnie

Algemene beschouwingen

Programmabegroting 2021-2024

Gemeenteraad Dalfsen

Reactie op de begroting 2021/ 2024

“Alle zorg om gezondheid en banen”

Dit is een belangrijke zin uit een muzikaal hart onder de riem met de aangepaste titel: 17 miljoen mensen.

Davina Michelle en Snelle dragen het nummer in de huidige coronacrisis op aan alle hulpverleners, leraren, vakkenvullers en álle andere zeventien miljoen mensen van Nederland.

Als Gemeentebelangen sluiten wij ons daar van harte bij aan. Alle mensen, dus ook onze Dalfsenaren ondervinden hinder van de Covid-19 pandemie.

We leven mee met de mensen die op welke manier dan ook getroffen zijn door het coronavirus. De een ondervindt meer last van het virus of de maatregelen dan de ander, maar hoe je het ook wendt of keert niemand leeft meer zoals voorheen.

Nu we in de zogenoemde tweede golf zitten, mensen ziek worden, in ziekenhuizen belanden of erger: overlijden, moeten we allemaal een stapje terugdoen. Er zit veel spanning op onze hele maatschappij, dus ook binnen de gemeente Dalfsen.

Even een boodschapje doen, een terrasje pakken, voetballen of naar de kroeg, klaverjassen of zingen, het zit er niet meer in. Ook onze jongeren hebben daar last van. Eenzaamheid en depressiviteit liggen op de loer.

Enwe zullen het nog even moeten volhouden met elkaar. De Sinterklaasintocht die niet doorgaat, geen kerstmarkten, kerstvierden in kleine kring.....

Ondanks deze crisissituatie, is het goed dat we de begroting behandelen. Hartelijk dank aan een ieder die hieraan mee heeft gewerkt. We zijn erg blij en vinden het ook bijzonder dat het College het lef heeft om te blijven investeren in de toekomst en oog blijft houden voor de werkgelegenheid in onze Gemeente.

De begroting laat het komende jaar een aanzienlijk tekort zien. We zullen bezuinigingen moeten doorvoeren om daarna weer zwarte cijfers te zien.

Nog strenger bezuinigen op de uitgaven in deze tijd brengt de economie echter nog grotere schade toe. We zien vanuit de regering allerlei noodpakketten komen maar ook dan blijft het opletten. Wat ons betreft kunnen en moeten de bovenwettelijke taken scherp tegen het licht gehouden worden. Dalfsen was altijd erg ruimhartig, maar nu zullen we ons meer moeten richten op de wettelijke en meest noodzakelijke taken.

Het Rijk draagt steeds meer over naar gemeenten maar geeft daarbij steeds minder geld. Het Sociale Domein, met de jeugdzorg, de WMO en de participatie, vraagt om grote bijdragen welke forse tekorten veroorzaken. Als Dalfsen hebben we dat signaal richting Den Haag gegeven door ons aan te sluiten bij de motie #stoplokalebezuinigingen.

We vinden het belangrijk dat er op dit moment geen extra lastenverhoging komt voor onze inwoners. Als gemeente zullen we meer moeten controleren op de uitvoering zodat dit besparingen oplevert. Slim investeren en goed onderhoud blijven daarbij belangrijk.

We willen onze buitenruimte goed op orde houden. Het groen maar vooral ook de wegen en het wegbeheer. Een goede buitenruimte zorgt voor een goed leefklimaat. Dat moet er goed en veilig bij liggen. Hoe groot is jaarlijks het tekort door de bezuinigen uit het verleden? (1)

De huurovereenkomst voor Kunst in de kantoorruimtes van het gemeentehuis wordt beëindigd. Wij zijn van mening dat de kunstuitleen voor de representatieve ruimtes ook kan vervallen. Dit kan toch ook door zeefdrukken of kunstenaars uit onze gemeente worden opgevuld? (2)

Voor het bezuinigen op de jeugdsportsubsidies heeft u compenserende maatregelen “in petto”. We zijn benieuwd welke dat zijn en hoe denkt u de binnensporten tegemoet te komen? (3)

U geeft aan dat u de subsidie voor de stichting Gemeentepromotie anders en transparanter wilt inzetten. Wij stellen voor om dit, in afwachting van het nieuwe subsidiebeleid, als bezuiniging in te boeken. (4)

Uw voorstel is om het budget voor de afdelingsuitjes te halveren. Wij vinden dat we daar als raad ook aan bij moeten dragen en stellen voor het budget voor raadsuitjes ook te halveren. (5)

Logopedie is geen wettelijke taak maar we zijn bang dat bij het wegbezuinigen taal- en spraakproblemen onvoldoende gesignaleerd gaan worden en in het ergste geval ontwikkelingsachterstanden ontstaan. Herkent u dit risico en heeft u dit al besproken met de sector? (6)

Ook wordt bezuinigd op Klimaat en Duurzaamheid. Waar lopen we vertraging op door deze bezuinigingen? (7)

We hebben begrepen dat in december een voorstel komt voor de invulling van ‘t Olde Gemientehuus in Nieuwleusen. Kunt u al een tipje van de “bruidsluier” oplichten? (8)

Afsluiting:

“Alle zorg om gezondheid en banen”.

Op dit moment is dit onze hoofdgedachte, we zullen er alles aan moeten doen om gezond te blijven, of weer gezond te worden en de economie draaiende te houden.

De fractie van Gemeentebelangen,
Jos Ramaker, Hans Ellenbroek, Gerard Jutten, Ingrid Kappert, Herman Kleine Koerkamp,
Wim van Lenthe, Wim Pessink, Jolande Upper en Inge Haarman

“Positief blijven en lichtpuntjes blijven zien”

Voorzitter,

Allereerst dank voor iedereen die meegewerkt heeft aan de totstandkoming van deze begroting. “Uit alles blijkt dat er onder uitzonderlijke omstandigheden gezocht is naar de optimale verdeling van de middelen voor 2021. Dank daarvoor!”

“*Het kan nooit zo donker zijn of het wordt wel weer licht*” dat was onze titel bij de algemene beschouwingen van de perspectiefnota 2021-2024 en mede vanuit onze christelijke identiteit vertrouwen we hierop.

De CDA-fractie wil deze lijn voortzetten door positief te blijven, juist in deze tijd! In de donkere dagen, de pijnlijke gevolgen van het Covid-19 virus en de gemeentelijke bezuinigen. Wees eerlijk, daar word je niet vrolijk van. Maar... er gebeuren ook mooie dingen! Mensen worden steeds creatiever in het bedenken van oplossingen; mensen ervaren rust, genieten meer van “kleine dingen” én er is meer saamhorigheid.

**We worden gedwongen om
terug te keren naar de basis.
Wat is nu écht belangrijk?**

De Gemeente Dalfsen heeft de afgelopen jaren een degelijk financieel beleid gevoerd en daar plukken we nu de vruchten van. Hierdoor kunnen we de lasten voor onze inwoners beheersbaar en betaalbaar houden. Dit is “CDA eigen”: goed rentmeesterschap. En vanuit die grondhouding hebben wij ook gekeken naar de voorgestelde ombuigingen. Wat is nu echt belangrijk? Waar kunnen we op bezuinigen? - of kan het met een tandje minder? - omdat het nu even niet kan.

Ambtelijk is er veel voorwerk gedaan en nu ligt er een voorstel van het College. Nu is het aan ons om alles te wegen en die keuzes te maken, die passen bij ons gedachtengoed.

Wij willen blijven investeren voor de langere termijn, voor onze kinderen! Zoals u van het CDA gewend bent!

Wij willen daarom blijven investeren in zaken die voor onze gemeenschappen van belang zijn:

- Voldoende woningbouw voor starters en ouderen. Afgelopen weken, tijdens de online-avonden over de toekomst van Dalfsen was dit opnieuw een veelbesproken onderwerp. Wij vragen het college om hier zo spoedig mogelijk gehoor aan te geven. De aanwezige jongeren gaven aan mee te willen denken. Maak hier gebruik van! #1 Het is belangrijk om de jeugd te behouden voor Dalfsen. En nieuwbouw geeft de gemeente incidentele baten en een verhoogde OZB-opbrengst. De genoemde avonden hebben wij als positief ervaren. In gesprek met onze inwoners, horen wat onze inwoners belangrijk vinden.
- Blijven inzetten op het verduurzamen van onze gemeente, samen met onze inwoners. De crowdfunding voor de windmolens van Nieuwleusen Synergie is een bijzonder mooi voorbeeld. Maar we denken ook aan windmolens bij de agrarische bedrijven. We zien uit naar de verdere uitwerking van ons lokaal energiebedrijf.
- Gebruik maken van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Zo komt er in 2021 € 100 miljoen beschikbaar voor gemeenten om bedrijventerreinen en winkelcentra te ondersteunen in een herstructurering. Gaat u hier ook op inzetten voor het Centrumplan van Dalfsen? #2 Wij vinden het van groot belang dat het Centrumplan van Dalfsen snel en voortvarend opgepakt wordt. Dat is belangrijk voor de ondernemers, inwoners en toeristen.
- Wij willen blijven investeren met hulp van derden én waar mogelijk in combinatie met andere opgaven, zoals wonen en duurzaamheid/klimaat.
- Bij de Perspectiefnota hebben wij gevraagd om de verzilvering. Wij hebben nog geen reactie mogen ontvangen, wanneer kunnen wij deze verwachten? #3 Ook hier kunnen we besparingen mee realiseren, als inwoners in staat worden gesteld om zelfstandig langer in de eigen woning te kunnen blijven wonen.

Een groot deel van onze begroting betreft het Sociaal Domein. Bij de laatste bestuursrapportage zagen we een enkel lichtpuntje. Binnen het programma Grip op Sociaal Domein, zijn de eerste projecten opgestart om meer te sturen op doelen, de bijbehorende acties en als laatste het resultaat. Wij zien uit naar de opbrengsten van deze aanpak en hebben hoge verwachtingen.

In veel van de voorgestelde ombuigingen en niet ombuigingen kunnen wij ons vinden, echter wel onder voorwaarden:

- Sluiten servicepunt Lemelerveld. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente bereikbaar is voor iedereen. Dat er een plek is waar mensen met vragen terecht kunnen. Het ingevoerde Infopunt kan hier een prima rol in vervullen. Wij kunnen ons vinden in het sluiten van de balie voor burgerzaken, maar wel op voorwaarde, dat het Infopunt goed functioneert en voldoende bekend is bij onze inwoners. Kan het college dit garanderen? #4
- Goed om te lezen dat er bezuinigd kan worden op het materieel van de buitendienst. Er wordt verantwoord afgeweken van afschrijvingstermijnen. Daar heeft de CDA-fractie al jaren om gevraagd. Natuurlijk met inachtneming van arbeidsomstandigheden en veiligheid!
- Om niet alleen de inwoners te raken met voorgenomen ombuigingen, stemmen wij ook in met de vermindering van extra's voor de organisatie. We waarderen het personeel zeker voor hun inzet. De CDA-fractie is echter van mening dat deze bezuiniging de werkvreugde niet kan bederven. Ook hier zit waardering in kleine dingen en niet in grootte, prijs of hoeveelheid. Wij stellen voor om naast deze bezuinigingen ook te kijken naar de kosten van de jaarlijkse raadsexkursie, ook die kunnen wat ons betreft in de toekomst een tandje minder. #A1
- In de verkoop van 't Olde Gemientehuis in Nieuwleusen kunnen wij ons vinden. Als CDA-fractie hebben we al vaker aangegeven dat wij geen makelaar in onroerend goed willen zijn. Wel vinden wij het belangrijk dat de historie van het gebouw bewaard blijft én als trouwlocatie voor Nieuwleusen beschikbaar kan blijven. #5
- Minder advieskosten recreatie en toerisme. De CDA-fractie heeft onlangs een motie ingediend om meer mogelijkheden tot kamperen in de gemeente Dalfsen te onderzoeken. Er moet wat ons betreft voldoende budget overblijven om dit te onderzoeken en uit te werken. Gezien de bezuiniging t.o.v. het beschikbare bedrag voorzien wij hier geen problemen. #6 We zien uit naar het voorstel begin volgend jaar conform de toezegging van het College.
- Het afschaffen van jeugdsportsubsidie vinden wij erg lastig. Vooral omdat niet duidelijk is welke investeringen er gedaan kunnen worden om de lasten te verlagen. De afschaffing staat gepland voor 2022. Wij vragen daarom het college ons het komende jaar mee te nemen in welke investeringen er gedaan kunnen worden, zodat de afschaffing gecompenseerd wordt. #7
- De gemeentelijke logopedie stopzetten. Als CDA vinden wij preventie erg belangrijk, dan kun je zo vroeg mogelijk bijsturen en dat is vooral op jonge leeftijd. Dan blijft persoonlijke schade achterwege of beperkt. Wij hebben verschillende signalen gekregen over het stopzetten van de logopedie. Daarom stellen wij voor om de gemeentelijke logopedie te verlengen, met maximaal 1 jaar, zodat er voldoende tijd is om dit goed te organiseren en te regelen. We missen hierdoor geen vroegsignalering en tegelijkertijd kan het functioneren voor de toekomst worden georganiseerd. #A2 Mocht het eerder geregeld zijn? – kan dit natuurlijk eerder vervallen.

- Taakstelling bibliotheek, herijken welzijnsbeleid. Wij kunnen instemmen met dit voorstel mits het voordeel gehaald kan worden door efficiënter te gaan werken. De organisaties hebben ruim een jaar om dit te bewerkstelligen. Het voordeel wat we vragen mag wat ons betreft niet ten koste gaan van het aanbod van alle genoemde partijen. Nu alweer snijden in de afspraken die we vorig jaar gemaakt hebben, vinden wij niet gepast.
- Het stoppen met vervangen en het omvormen van speelvoorzieningen kunnen wij steunen. Het is belangrijk dat er wel voldoende uitdagende speelplekken blijven. Buiten spelen is belangrijk voor gezondheid en welzijn. Buiten spelen stimuleren wij! Wij zien het steeds meer richting natuurlijk spelen. Uitdaging en creativiteit vinden wij hierin belangrijk, zoals de groene schoolpleinen.
- Besparing WMO huishoudelijke hulp. Iedereen heeft recht op een schoon huis, maar moet dat voor iedereen door de gemeente betaald worden? Wat als inwoners zelf de financiële ruimte hebben om dit zelf te organiseren? De besparing die wordt voorgesteld, vinden wij wel een uitdaging, omdat vanuit het Rijk de aanpassing van de eigen bijdrage is opgelegd. We wensen het college succes om deze besparing te organiseren.
- Kindregeling. Elk kind heeft recht op een onbezorgde jeugd. We begrijpen dat de kosten hoger worden naarmate de leeftijd stijgt, dit verdedigt de leeftijdsverdeling. We vragen het college bij ons terug te komen als het bedrag niet toereikend blijkt te zijn. #8
- Bestrijding eikenprocessierups, hier lijkt ons dezelfde aanpak als bij gladheidsbestrijding gewenst, dus mochten er toch meer nesten zijn, dan worden deze wel weggezogen. #A3

We hebben ruimte in onze reserves. Tijdens de bespreking van de perspectiefnota hebben we al aangegeven dat we eenmalig negatief begroten geen groot probleem vinden. Zolang het maar incidenteel is én we uitkomen op de vereiste sluitende begroting. We willen wel dat er voor de toekomst ook nog voldoende reserves overblijven, om eenmalige investeringen mogelijk te maken. Het eenmalige tekort van onze keuze met betrekking tot logopedie hebben we gedeeltelijk opgelost, door extra bezuinigingen voor te stellen. Voor het verschil vinden we het prima om dit volgend jaar opnieuw te bezien. Intussen hopen wij op een meevaller bij de meicirculaire, voordeel kostendekkendheid van leges voor 2022 tot en met 2024 en gaan we ervan uit dat er in het nieuwe Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte in 2021 ook nog ruimte zit. Zeker als we inwoners laten participeren in het onderhoud van het openbaar groen in de woonwijken.

Voorzitter, ik kom tot een afronding.

We moeten keuzes maken in een bijzondere periode met veel onzekerheden. Covid-19 houdt ons in de greep: er is sprake van eenzaamheid. Activiteiten vallen weg, evenementen gaan niet door en kerkdiensten mogen maar minimaal worden bezocht. Ook het sluiten van de horeca is heel ingrijpend. Het raakt ons allemaal, maar vooral onze ouderen, de jongeren en alle organisaties en ondernemingen.

Laten wij er in Dalfsen vooral voor zorgen, dat we omzien naar elkaar! En samenwerken aan een gezond en veilig Dalfsen, voor iedereen! Investeren daar waar het kan, om alles zoveel mogelijk draaiende te houden. Dus niet kapot bezuinigen, maar tandje(s) minder waar dat verantwoord is. Dit kunnen we alleen samen! Zodat we samen de lichtpuntjes die er zijn, kunnen blijven zien en omarmen!

Tot slot voorzitter, wil ik nog één oproep doen aan de overige fracties:

De ontstane tekorten zijn veelal ontstaan als gevolg van maatregelen vanuit het Rijk ((o.a. sociaal domein en opschalingskorting). Het college heeft hierin stappen ondernomen richting VNG. Het is nu aan ons om hier zelf opnieuw aandacht voor vragen tijdens de komende partijcongressen!

CDA-fractie Dalfsen

Betsy Ramerman, Roel Kouwen, Wim Massier, Bert Ruitenbergh en Janine Schiphorst-Kijk in de Vegte

Voorzitter,

We danken het college en ambtenaren voor de begroting 2021-2024. Het is merkbaar dat hier de nodige energie ingestoken is en hierdoor is duidelijk welke keuzes zijn gemaakt. Want in ieder geval moeten we kiezen. Kiezen aan welke knoppen we gaan draaien om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen. Dit laatste is geen keuze, maar het kader. Tegelijk voelt ombuigen niet gemakkelijk; Je moet soms elementen met waarde verwijderen.

We doen dit in een periode die voor iedereen nieuw en onbekend is. Wie sprak er voor dit jaar over een (al dan niet intelligente) lockdown? Het zal wel het woord van 2020 worden. We moeten een lange adem hebben en dat is het tegenovergestelde van wat het virus veroorzaakt. Kenmerkend bij deze nieuwe werkelijkheid is de onzekerheid die dit meebrengt. Dat geldt voor ondernemers, voor verenigingen, voor kerken. En die onzekerheid zit inmiddels ook diep bij onze inwoners zelf. Het kan zich uiten in angst voor het virus, boosheid om de beperkingen of teleurstelling over stilvallen van ontwikkelingen.

Met deze onzekerheid aan boord spreken we over een meerjarenbegroting. De notitie corona beschrijft voor het eerst een breed beeld van de effecten. Het is goed dat deze notitie er ligt en we zijn ook erg benieuwd naar de kwantificering hiervan voor 2020, maar ook naar de effecten voor 2021. <1> In strikte zin hoort corona niet in de risicoparagraaf. Corona is er, maar we kennen echter de effecten nog niet.

De fractie van de ChristenUnie wil deze keer stil staan bij de visie en uitgangspunten voor deze begroting en vervolgens een aantal specifieke onderwerpen benoemen.

Het college heeft een aantal conclusies getrokken vanuit de behandeling van de perspectiefnota.(pagina 14). We herkennen hierin gelukkig veel van onze bijdrage in juni. Toch willen we hierover een aantal opmerkingen / vragen plaatsen. Dit leidt in enkele gevallen tot andere keuzes.

- Het college schrijft dat de lasten van de inwoners alleen verhoogd worden al het echt niet anders kan. Dit is een andere visie dan vorig jaar. <2> Toen is namelijk al een verhoging van 6% OZB (voor 2021) doorgevoerd zonder dat dit nodig was. Er was

immers nog een niet concreet bestemde stelpost raadsambities. Terecht zien we in deze begroting dat deze stelpost nu wel concreet wordt ingezet, Bedoeld om voorzieningen die we belangrijk vinden overeind te houden.

De transparantie in de begroting over de 7,5 % (6 + 1,5 %) OZB verhoging mag wel wat groter zijn. Dat vinden we ook richting burgers en ondernemers van belang. <3>

- Aandacht en geen bezuinigingen voor kwetsbare inwoners, klimaat, duurzaamheid en veiligheid. We hadden het zelf kunnen schrijven; sterker nog we hebben dit zo in ons verkiezingsprogramma staan. Toch zijn er binnen deze begroting voorstellen gedaan die hiermee botsen of schuren.
 - Stoppen met gemeentelijke logopedie vinden we een zeer stevige ingreep. Zijn de scholen niet net gestart met het implementeren van nieuwe afspraken? Dit moet bijdragen aan vroegtijdige preventie en dus achterstanden voorkomen. Wat is de inhoudelijke motivatie van het college achter deze keuze? <4A> Is er een manier om het onderwijs hierbij toch te blijven ondersteunen? Bijvoorbeeld door de groep te beperken tot die gevallen waarin de situatie niet zo duidelijk is? <4B>
 - 25 % budgetverlaging inburgering: De genoemde restfinanciering is een risico: mocht zich dit voordoen zien we dan een voorstel in de raad? <5>
 - Afschaffen jeugdsportsubsidie: Bedacht is dat voor sportclubs compensatie mogelijk is door slimme investeringen. Maar hierdoor knoop je twee zaken aan elkaar (namelijk gezondheid jeugd en duurzaamheidsambities) die het voorstel troebel maken. Kun je dan misschien beter kiezen voor slimme investeringen en als die investeringen exploitatievoordelen opleveren voor de gebruiker / beheerder deze verrekenen in subsidie en of huur? <6>. Het maakt nogal uit of exploitatievoordelen in de portomonnee van een sportvereniging komen of in die van de beheerder van een sporthal.
 - Ombuigingen energietransitie: We zien hiervoor graag een voorstel ter besluitvorming in de raad. Kan het college dit toezeggen? <7>

Verder willen we aandacht vragen voor de veiligheid en verkeer. Er staan grote aanpassingen op stapel. We verwijzen nog maar eens naar de punten uit onze bijdrage uit juni 2020. Twee punten noemen we in het bijzonder <8>:

- Uitbeidingsplannen dienen integraal op mobiliteit ontwikkeld te worden. Dus niet zoals nu mbt de Welsummerweg achteraf is gebeurd.
- Hoe toetsen we een ontwerp – met verkeersaspecten – op veiligheid, gemak etc. alvorens we uitvoeren? We zien te veel voorbeelden van onhandige oplossingen.
- Investeren doen we verstandig met oog voor maatschappelijk en financieel rendement. We zijn in dit kader blij te lezen dat we voor de ontwikkeling van centrum Dalfsen binnenkort een keuze gaan maken voor één van de 5 deelprojecten. Dat had o.i. al een fase eerder gemoeten. Als je alles tegelijk doet, dan treedt er altijd vertraging op. We hebben voorheen al eens aangegeven dat de Oostpoort een hoge prioriteit heeft, gelet op het belang voor woon- winkel en verblijffunctie. Hierbij realiseren we ons de complexiteit van dit gebied. Daarbij vragen verkeer – vervoer – parkeren binnen de kern vooraf wel een heldere visie. Wanneer komt die visie in de raad?. <9>
- Beheersing binnen het sociaal domein. Hier voelt het als een spagaat. Enerzijds wil je de terechte hulp in stand houden, anderzijds wil je de kosten(stijging) beperken. Het sociaal domein moeten we niet alleen als kostenpost beschouwen. We weten dat dit meer geld kost dan we er voor krijgen en moeten dus structureel iets doen: bezuinigen op uitgaven en structureel meer geld voor vrijmaken en richting Den Haag om meer

geld vragen. Daarnaast niet uitgaan van een perfecte en maakbare samenleving. Er zijn voor elkaar is belangrijkste waarde.

We zullen kritisch moeten kijken naar aanvragen en toe te kennen zorgvolume. We krijgen inderdaad signalen dat soms hulp mogelijk te ruim lijkt geleverd. Natuurlijk is die ook vaak zinvol en draagt dit bij aan de menselijke maat, maar kan mogelijk wel een tandje minder.

Grip op sociaal domein is recent technisch toegelicht. We hebben hierbij de indruk gekregen dat er nu meer cijfers beschikbaar zijn en daarmee inzicht komt. Overigens verbaast het ons dat dit nu pas in beeld komt. Belangrijk om hiermee dus door te gaan en de raad daadwerkelijk te dienen met concrete voorstellen om de WMO-taakstelling (oplopend van 1 naar 4 ton) en de jeugdzorg. Kan de wethouder inmiddels al een concrete denkrichting met de raad delen? <10>

Binnen het sociaal domein lijkt nu jaar na jaar sprake van forse overschrijdingen. Maar in welke mate is dit het gevolg van te optimistisch begroten? Is dit nu ook aan de orde met deze begroting? <11>

- Uitwerking: De begroting pag 91 geeft aan dat we 400 K€ minder budgetteren tov 2020. Echter als je uitgaat van de cijfers van de 2^e BR 2020, dan is het verschil 1,1 M€. Is dit optimistisch begroten?
 - Voorzieningen voor inwoners behouden. We zijn erg benieuwd naar het onderzoek zwembaden. Wanneer is dit beschikbaar? Haast lijkt geboden, want het aanleggen van een tourniquetesysteem biedt blijkbaar in alle situaties een substantieel voordeel. Wordt dit in het onderzoek meegenomen of pas later beoordeeld zoals de tekst doet vermoeden? <12>
- Het sluiten van het serviceloket in Lemelerveld kunnen we met de maatregelen van het informatiepunt en de bezorgservice en het beperkte gebruik steunen. Verder zijn we content met het standpunt voor de consultatiebureaus in drie kernen.
- Een actieve houding (die verder gaat dan “ontwikkelingen volgen” (pag. 126) richting het rijk voor deugdelijke structurele financiering van de taken in het sociaal domein vinden we belangrijk. Voor 2020 lijkt de septembercirculaire de pijn te verzachten, maar voor de komende jaren is het spel nog niet gespeeld. Welke beïnvloedingsmogelijkheden ziet het college nog? <13>

We noemen vervolgens nog enkele belangrijke punten voor 2021:

- We vragen ons af of het inperken van het aantal stemlokalen wijs is. Dit staat nog los van het voorstel van het kabinet om de komende verkiezingen over drie dagen te verspreiden met alle gevolgen van dien. Het gaat namelijk om het democratische proces – wat we een groot goed achten – en om een relatief kleine ombuigingsbedrag. Om onze cultuur van democratie niet zo maar te beïnvloeden zonder dat we de consequenties overzien gaat ons te ver. Met de korting op cultuur (in de raadsvergadering in oktober 2020) kunnen we deze post financieren. <14>
- Een aantal ombuigingen is gebaseerd op aannames. Aannames die niet altijd even sterk zijn onderbouwd en nog nader onderzoek vragen. We noemen twee voorbeelden:
 - Efficiencytaakstelling bibliotheek c.a. We zijn voorstander van efficiënte organisaties, maar efficiency volgt na effectiviteit. Komt er een uitgewerkt voorstel richting de raad? <15>
 - Verder zien we in de post ongediertebestrijding een nadrukkelijk risico dat er meer bestrijding nodig is dan nu wordt aangenomen. De trend is namelijk dat de overlast toeneemt. We zien graag dat de gemeente inzet op duurzame middelen. Hier zijn we niet voor niets mee begonnen. En slechts reageren op

klachten van inwoners vinden we wel een (te) magere invulling. Wat vindt het college in deze wel / niet acceptabel? <16>

- Ter vergelijking: de trend naar zachtere winters rechtvaardigt wel een bezuiniging op gladheidsbestrijding. Tegelijk is ook hier een risico aanwezig.
- De notitie kostendekkenheid is helaas nog niet afgerond. Wel wordt een voorschot genomen op de uitkomst. Maar deze beperkt zich tot 2021. We zien graag in de genoemde notitie uitgewerkt hoe het reguliere verlies dat gelukkig in 2021 wordt goedge maakt ook in de jaren erna gecontinueerd kan worden. Of verwacht het college dat de omgevingswet ons jaarlijks € 200.000 extra gaat kosten? <17> .
- We begrijpen de voorstellen voor versobering personeel. Tegelijk vragen we aandacht voor teamontwikkeling en inspiratiemomenten. Dat dit bij iets ruimere middelen jaarlijks plaatsvindt – zoals de OR bepleit - vinden wij logisch.
- Hoe kijkt het college aan tegen extra verhuurmogelijkheden van kantoorruimte op het gemeentehuis? <18>

Conclusie

De fractie van de ChristenUnie kan de hoofdlijnen van deze meerjarenbegroting volgen. Sluitend gemaakt door stevige keuzes te maken. Enkele zaken willen we graag anders, zoals we hiervoor hebben aangegeven. Andere zaken zien we graag verder uitgewerkt in raadsvoorstellen.

Afsluiting

Voorzitter, we noemden bij de inleiding van deze beschouwingen enkele emoties van deze tijd. Die verschillen kunnen zo maar een breuklijn in onze samenleving te weeg brengen. Dat kan spanningen geven. Groot of misschien klein en dichtbij. Onze verantwoordelijkheid ligt hier vooral lokaal. Laten we proberen om ook als raad een booschap van hoop uit te dragen. Onze Minister President zei het afgelopen zaterdag als volgt: “Wie in God gelooft, mag hoop hebben en daar gaat een enorme troost van uit.“ Een waardevol getuigenis.

Wij bidden onze inwoners rust, vertrouwen en uithoudingsvermogen toe en u als bestuur inzicht, wijsheid en fijngevoeligheid.

De fractie van de ChristenUnie
Rietje Lassche, Dick van Gelder en Luco Nijkamp

Bijlage: veiligheid en verkeer (juni 2020)

- De N340 gaat op de schop. We zien het nu echt gebeuren. Dit brengt ons bij de vraag of we de effecten op het onderliggende gemeentelijke wegennet goed in kaart hebben. Dat dit alleen om kleine maatregelen gaat die via het reguliere onderhoudsbudget gefinancierd worden, vinden we erg optimistisch. We zien graag welke analyses zijn uitgevoerd en welke maatregelen nu zijn voorzien.
- Voorbeelden van mogelijke effecten: de nieuwe afslag Ankummerdijk, het afsluiten van de kruising met Welsummerweg en de effecten op de Mennistensteeg, De Stokte en parallelweg).
- Overigens is ook de huidige situatie, waarin de brug, Vechtdijk, Rondweg en Welsummerweg als snelste route tussen Zwolle Marslanden en het noorden worden gebruikt een zorg. Ziet het college kansen om dit soort bewegingen met buurgemeenten en partners te bespreken?
- Verder vragen we aandacht voor tijdige planontwikkeling voor de ontsluiting van het noordelijk deel van Oosterdalfsen.

Programmabegroting 2021-2024

Dank voor de voorliggende concept begroting. Dank voor het harde werken en de duidelijke wijze waarop deze begroting gepresenteerd wordt.

Financiën

Voor ons ligt een begroting die op termijn sluitend is. Om deze sluitend te krijgen wordt er een aantal keuzes gemaakt. Het college accepteert op korte termijn een tekort en vangt dit op via de algemene reserve. Een lijn die wij kunnen steunen. Om op lange termijn ook een sluitende begroting te kunnen presenteren worden de inkomsten verhoogd en wordt de laatste lucht uit bestaande programma's geperst. Pijnlijk, maar veelal begrijpelijk.

Wij hebben echter grote problemen met een flink aantal bezuinigingsvoorstellen. Want het is niet alsof we nu voor het eerst gaan bezuinigen. We doen de afgelopen jaren niet anders. Wat ons betreft is na de vele bezuinigingen van de afgelopen jaren de rek er wel uit. Van de ambities geformuleerd in het raadsakkoord blijft steeds minder over. Nu ook gesymboliseerd door het schrappen van de bijbehorende stelpost ambities raad. Desondanks kunnen we ook dit voorstel gezien de huidige financiële situatie nog volgen.

Echter. Het voorstel is nu bezuinigen op waardevolle voorzieningen om op termijn een plus te realiseren. Bezuinigen op de bibliotheek, op welzijnswerk, het schrappen van het innovatiebudget in het sociaal domein, het sluiten van het infopunt in Lemelerveld, schrappen van jeugdsportsubsidies en zo kan ik nog wel even doorgaan.

Dit terwijl we allemaal weten dat de oorzaak van de grote tekorten niet bij onszelf liggen. Ik heb hier bij de perspectiefnota uitgebreid bij stil gestaan. Het Rijk is aan zet om gemeenten financieel in staat te laten zijn haar taken uit te voeren. En dan hebben we het nog niet eens over alle tegenvallers rondom Corona. Blijft het college druk uitvoeren op de VNG en het Rijk op dit punt? **VI**

Wij verwachten de komende jaren dan ook meer Rijksmiddelen om onze begroting sluitend te maken. Daarnaast komt er in Dalfsen nog steeds elk jaar onder de streep meer geld binnen dan eruit gaat. Met name vanwege onze grondexploitaties. Met de enorme woningvraag in onze regio verwachten wij niet dat dit op korte termijn verandert. Dit gezegd hebbende ligt de prioriteit van onze fractie op dit moment niet op het indienen van een sluitende begroting bij de provincie maar in het bijstaan van onze inwoners, ondernemers en instellingen daar waar dit nodig is.

Kortom. Wij vinden nu snijden in voorzieningen die vooral gericht zijn op preventie van zorgvragen en de toegankelijkheid voor onze inwoners van de gemeente een enorm verkeerde keuze. Bovendien een keuze die ons op termijn veel ellende op gaat leveren.

Boodschap?

Want wat is nu eigenlijk de boodschap die het college met deze richting uit wil stralen? Er gaat onverminderd veel geld naar stenen (Centrumplan Dalfsen, riant wegonderhoud, etc) maar in het sociaal domein lijkt het prijschiëten. En dan niet door eindelijk grip op het sociaal domein te verkrijgen en de vinger op de zere plek die jeugdzorg heet te leggen maar door juist te bezuinigen op het welzijnswerk. Het welzijnswerk waarvan wij allemaal ooit aangegeven hebben te verwachten dat deze bijdragen aan minder zorgkosten. Geldt dat uitgangspunt eigenlijk nog voor het college? **V2**

Wij vinden deze kaasschaafronde langs instellingen visieloos. En dat niet alleen. Dit zijn stuk voor stuk organisaties waar kort geleden meerjarige afspraken mee gemaakt zijn. Afspraken op basis waarvan deze organisaties aan de slag zijn gegaan. Mensen hebben aangenomen. Projecten zijn gestart. Als gemeentelijk bestuur zijn we geen knip voor de neus waard als dit is hoe wij afspraken maken. Wij zullen dan ook met een amendement komen om de 5% korting op de bibliotheek en het welzijnswerk van tafel te krijgen. **A1** Hetzelfde geldt voor de logopedie. Uw voorstel om dit te schrappen staat volledig haaks op het kort geleden vastgestelde beleid in deze gemeenteraad. Bovendien geeft het veld aan dat de huidige aanpak nu al overduidelijk haar vruchten afwerpt. Ook op dit onderwerp zullen wij een amendement voorstellen. **A2** Spraak en taalproblematiek. U jaagt het flink aan met deze keuzes. Nieuw preventiebeleid is mooi. Maar niet als voordat de overleggen hierover gestart zijn de bezuinigingen alweer op tafel liggen.

Dan de jeugdsportsubsidies. U vindt het midden in deze Coronacrisis een goed idee om de contributies voor sport voor jongeren op te laten lopen. Iets wat met name kinderen uit gezinnen met een kleinere portemonnee zwaar zal raken en bovendien de sportparticipatie in deze groep zal doen afnemen. Wij zijn hier echt niet over te spreken. Wij komen met een amendement om deze bezuiniging te schrappen. **A3**

En dat is sowieso wel een thema dat ons bezig houdt. Corona houdt huis en zorgt voor veel onzekerheden bij mensen thuis, bij bedrijven en organisaties. En toch brengt u met uw keuzes organisaties nog verder in de problemen. Het tekort van de gemeente wordt rechtstreeks afgewenteld op onze gemeenschap, Ook lijkt de volgende crisis die ons te wachten staat, namelijk de klimaatcrisis ineens minder belangrijk. Ook op dit speerpunt uit het raadsdocument stelt u voor te bezuinigen. En wel door het budget om te werken aan de energietransitie te verlagen. Een verkeerde prioriteit.

Vier nabranders

Dan nog vier nabranders;

1) In de begroting lezen wij dat de eventuele verkoop van het oude gemeentehuis in Nieuwleusen al is ingeboekt. Volgens onze informatie is dit nog helemaal niet besloten en gaan wij als raad nog in gesprek met elkaar over de toekomst van het oude gemeentehuis. Erg ongepast dit vooruitlopend op deze discussie al op te nemen in de meerjarenbegroting.

2) Een ander voorstel van het college is het instellen van minder stembureaus bij verkiezingen. Iets wat ons welgeteld 2000 euro oplevert. Wij zijn hier principieel fel op tegen. Bij verkiezingen is het van belang dat iedere inwoner van Dalfsen makkelijk dichtbij huis kan stemmen. Het moeilijker maken van het vervullen van dit democratische recht hoort helaas thuis tot de tactieken van de president van de Verenigde Staten maar past totaal niet bij onze gemeente. Wij zullen met een amendement komen om deze bezuiniging te schrappen. **A4**

3) Het schrappen van het gemeentelijk infopunt in Lemelerveld vinden wij echt onbegrijpelijk. Het servicepunt verdient juist een upgrade van taken (niet uitsluitend voor paspoorten, rijbewijzen). Daarom is ons (overigens al vaker voorgestelde) voorstel om het servicepunt te integreren in het infopunt. Een inlooppunt dichtbij inwoners voor vragen op het hele brede sociale terrein, inclusief wonen etc. Dit is al sinds de invoering van de WMO een grote wens van onze fractie. Bovendien is het maar de vraag of de ingeboekte besparing realistisch is. Het Kulturhus ontvangt door dit besluit minder inkomsten en doet mogelijk een beroep op extra compensatie.

4) Dan ons laatste punt. Het valt ons op dat er veel kleine postjes gevonden zijn in de interne organisatie. Deze grijpen vooral in op de secundaire arbeidsvoorwaarden van ons personeel. Het gaat dan om zaken als uitjes en kerstpakketten. Iedereen moet in zware tijden zijn steentje bijdragen maar wij hebben niet de indruk dat de arbeidsvoorwaarden bij de gemeente Dalfsen goudomrand zijn. Daarom vinden wij het onverstandig hier op te bezuinigen. Wij hechten zeer aan goed en aantrekkelijk werkgeverschap en vinden dit niet de manier om met onze mensen om te gaan. Bovendien levert het financieel gezien echt weinig op.

Hoe ziet het college de gemeente Dalfsen als werkgever? Zijn wij nog concurrerend met buurgemeenten? **V3**

Tot zover. Dank voor uw aandacht.

Leander Broere
José Eilert

ALGEMENE BESCHOUWINGEN VVD BEGROTING 2021-2024

Inleiding

De tijd waarin we leven is er een die we niet snel zullen vergeten. 2020 is een jaar waarin het corona-virus de kop op stak en, ook in Dalfsen, slachtoffers maakt en wist te maken. De samenleving heeft te maken gekregen met nieuwe fenomenen: lockdowns, anderhalve meter afstand houden en van het ene op het andere moment kwamen we in een nieuwe economische realiteit waarin de broekriem nog meer aangetrokken moest worden.

Dat blijft dus een heikel punt.

Want ook de als maar stijgende kosten in het Sociaal Domein en het ontbreken van voldoende ondersteuning vanuit het Rijk hiervoor zorgden de afgelopen jaren al voor een niet goed sluitende begroting. Niet alleen in Dalfsen, maar bij veel gemeentes.

Dit maakt het voor ons als gemeente heel lastig om steeds maar weer een sluitende begroting op te leveren. Wat ons betreft is de grens bereikt. We zien dat we hierdoor het niveau van onze voorzieningen niet meer halen.

Voorliggende begroting laat zien dat we de komende jaren weer positieve cijfers gaan laten zien, maar wel ten koste van deze voorzieningen, ten koste van een verhoging van de OZB (ingezet bij de vorige begroting) en ten koste van onze verenigingen. De VVD ziet 2 scenario's.

Scenario 1: druk opvoeren bij Rijk en Provincie

De toename van de kosten in het Sociaal Domein wordt veroorzaakt doordat (1) cliënten de verschillende onderdelen steeds beter weten te vinden, (2) doordat de gemeente hiervoor geen compensatie krijgt vanuit het Rijk en (3) dat de gemeente steeds meer taken uit moet voeren voor hetzelfde geld. We kunnen als gemeente aangeven dat wat ons betreft de grens is bereikt en een niet sluitende begroting opleveren. Motivatie hierbij is dat we ervoor passen een verdere kaalslag te veroorzaken in onze dienstverlening naar de samenleving. Andere gemeentes hebben dit ook gedaan: bijvoorbeeld Stadskanaal, Renkum en Zwijndrecht. Hiermee willen we bereiken dat het Rijk serieus gaat kijken naar een betere compensatie.

De VVD begrijpt dat dit een uitdagende route is. Wat we wat ons betreft moeten (blijven) doen is druk zetten op het Rijk om een hogere bijdrage te krijgen. Ook roepen we het College op om met andere gemeentes in de omgeving samenwerking te zoeken om een gezamenlijke aanpak te realiseren, zodat Provincie (en Rijk) gedwongen worden anders naar de begrotingen voor de komende jaren te kijken.

Scenario 2: onze eigen begroting

Het andere scenario is de begroting van de gemeente Dalfsen op orde brengen. We hebben gelukkig een sluitende begroting gekregen, maar we staan hier wel kritisch tegenover:

- Daarnaast hebben we de afgelopen jaren moeten bezuinigen en moeten we ook dit jaar bezuinigen om de begroting meerjarig sluitend te krijgen. Blijkbaar worden we elk jaar toch weer verrast door tegenvallers. Zijn we te voorzichtig geweest met onze bezuinigingen? Hoe kijkt het College hiernaar? **[1]**

- Preventie is op veel vlakken een van de speerpunten voor deze raadsperiode. Met behulp van preventie voorkomen we immers op een later moment kosten die dan veel hoger zijn. Wat we dan niet begrijpen is waarom de bezuinigingen zich voor een groot deel richten op onderwerpen die te maken hebben met preventie:
 - Jeugd
 - Sport
 - Bibliotheek
 - Welzijn
- Wij hebben een andere/bredere verdeling van de bezuinigingen voor ogen, waarbij Jeugd, Sport, Bibliotheek en Welzijn meer worden ontzien en de pijn van de bezuinigingen beter wordt verdeeld. We vragen u hier nog eens goed naar te kijken [1]. Wij hebben niet een volledig beeld om aan te kunnen geven hoe dit in te vullen. Wel hebben we een aantal suggesties hieronder uiteen gezet:
 - Vorig jaar hebben we in deze Raad de toekomstvisie m.b.t. de bibliotheek besproken. De bibliotheek heeft invulling aan gegeven en plannen gemaakt. Nu weer een nieuwe bezuiniging doorvoeren maakt het heel lastig voor de bibliotheek invulling te geven aan deze plannen.
 - In de gemeente Dalfsen is een groot aantal instanties en verenigingen die subsidies ontvangt. We vragen ons af of alle subsidieontvangers evenredig getroffen zijn door de bezuinigingen. Bijvoorbeeld muziekverenigingen. [2] Wat de VVD betreft mogen ook deze subsidieontvangers een bijdrage doen.
 - De maatregelen die worden getroffen in het kader van Grip op het Sociaal Domein laten nog niet concrete resultaten zien in de begroting. Wat we nog missen is of er nog maatregelen zijn te verwachten aan de inkoopkant van dit domein. Het zou toch mogelijk moeten zijn om deze inkopen efficiënter te maken: met meerdere gemeentes samen inkopen. Ook kan je de middelen tussen meerdere gemeentes samen delen. Wordt hiernaar gekeken en zo ja, op welke manier? [3] Bij de regionale energietransitie zie je deze tendens ook, dus waarom hier niet.
 - De taakstelling WMO kan op onze goedkeuring rekenen. Het zijn noodzakelijke maatregelen om grip te krijgen op de omvang van de kosten.
 - Wat ons betreft kunnen we het Centrumplan versoberen. Wij denken hierbij aan het niet/minder/uitstellen aanleggen van parkjes, het niet opgeven van parkeerplaatsen (of het uitstellen hiervan), etc. Ook al is het Centrumplan nog niet concreet, we kunnen natuurlijk wel de financiële kaders hiervoor aanpassen. [4]
- Een zorgpunt vinden we het teruglopen van de Algemene Reserve vrij besteedbaar. Met de huidige stand en het te verwachten verlies over dit jaar en 2021 loopt deze snel af. Hiermee geven we de volgende raad minder mogelijkheden om ambities te verwezenlijken. De terugloop laat goed zien dat we de afgelopen jaren veel hebben ingeteerd. Neem daarbij enkele grote dossiers die eraan zitten te komen, zoals het klimaatbeleid, de omgevingsvisie en de voortdurende onzekerheid over de omvang van de kosten in het Sociaal Domein. Het is daarmee hoogst onzeker hoe de omvang van deze reserve zich de komende jaren gaat ontwikkelen.
- Wat als een zwaard van Damocles boven deze begroting blijft hangen, is de gevolgen van de coronacrisis en meer in het bijzonder de stand van het coronafonds. Uiteindelijk heeft deze invloed op het resultaat van 2020. Of wordt dit resultaat pas genomen in 2021? [4] Komen de toegekende aanvragen (en daarmee de eindstand) ten laste van de Algemene reserve vrij besteedbaar? [5] En wanneer kunnen we een tussenrapportage van de stand van dit fonds verwachten? [6]

- De afgelopen jaren heeft de VVD constant aandacht gevraagd om beter grip te krijgen op de kosten in het Sociaal Domein. Daarbij hebben we mee proberen oplossingen proberen te bedenken en gevraagd om aanpassingen om de kosten beheersbaar te krijgen. We vinden het goed dat er nu een plan ligt om grip te krijgen op dit domein. Voor ons betekent grip dat de zorgvraag voorspelbaar wordt en daarmee de kosten beheersbaar. Wat we nog missen in het plan zijn concrete, cijfermatige doelen die helpen de grip te verstevigen. Het hebben van deze concrete en cijfermatige doelen zijn niet om de organisatie af te rekenen hierop, maar helpen juist om te analyseren en de grip te verstevigen. Hier hebben we namelijk als politiek en ambtelijke organisatie nog veel te leren.

Ik kom tot een afronding. Het is u gelukt om een sluitende begroting op te leveren. Complimenten daarvoor, het wordt steeds lastiger lucht te vinden in de begroting. De grens om nog ergens iets te vinden is wat ons betreft bereikt. Wel vragen we om de bezuinigingen breder neer te leggen en de beleidsterreinen Jeugd, Sport, Welzijn en bibliotheken meer te ontzien.

We wensen het College succes met de uitvoering van de plannen in de begroting.

De fractie van de VVD
Gerrit Jan Veldhuis
Harry Kok
Ronald Frijling
Margreet Jansen

Financiële beschouwing fractie D66

Programmabegroting 2021-2024

“D66 wil investeren in de toekomst van Dalfsen.”

(Want: geld is net als mest. Het wordt pas vruchtbaar als het verspreid wordt)

Voor ons ligt een conceptbegroting en meerjarenraming 2021-2024 van het college van B en W. We kunnen zelf als raad nu nog aan de knoppen draaien van onze budgetten en onze reserves om het verwachte tekort op de begroting aan te vullen. Met de goedgekeurde programma's en middelen gaan het college en de ambtenaren daarna voor Dalfsen aan het werk.

Graag begin ik met een groot compliment voor het vele werk wat hieraan besteed is. Het ziet er technisch gesproken weer prima uit. Alle afdelingen hebben hun best gedaan om samen een sluitende begroting te maken. Dat is rekenkundig gelukt, maar het voelt niet goed dat we gaan bezuinigen op sociale activiteiten voor de medewerkers juist nu zij in coronatijden zo op afstand van elkaar moeten werken.

In onze reactie op dit begrotingsvoorstel stellen wij als D66 Dalfsen fractie een aantal politieke vragen waardoor er andere politieke keuzes in beeld komen.

D66 maakt deze keuzes voor een echt duurzaam Dalfsen, voor het blijven investeren in preventie en het blijven ondersteunen van maatschappelijke organisaties in Dalfsen. Een investering in de mensen en organisaties, die zich daarvoor inzetten. Zowel de betaalde professional als de onbetaalbare vrijwilliger. Zeker in deze crisisperiode dienen de gemeenteraad en het college daarin een voorbeeldrol op te pakken.

Dalfsen heeft voorlopig meer dan genoeg vrije reserves. Een onnodig hoge reserve is een onnodig groot beslag op geld van de gemeenschap. Maak als raad scherpe keuzes en pot gemeenschapsgeld niet verder op. Dan wordt het “slappend” geld terwijl er zoveel mee gedaan kan worden. Maak zeker nu goed gebruik van die vrije reserves. We herhalen het nog maar eens: Er is meer dan genoeg weerstandsvermogen.

Die scherpe keuzes van de plaatselijke politici maken het echte verschil in het echte leven van onze inwoners. Die stille financiële reserves merken er verder niets van, er verandert alleen maar een getal in onze boekhouding.

D66 vragen en of standpunten bij de ombuigingsvoorstellen:

- Voorstel. Nr. 33: Waarom gaan we besparen op logopedie op de basisscholen? Ook al is het geen wettelijke taak. Daarop bezuinigen is het paard achter de wagen spannen: op langere termijn komen er hogere uitgaven om kinderen die een achterstand hebben opgelopen intensiever te begeleiden. Zorg dat deze hulp voor basisscholen laagdrempelig aanwezig blijft.
- Voorstel nr. 34: Waarom gaan we besparen op jeugdsportsubsidies? Bekijk nog eens goed of jeugdsportsubsidies door sportverenigingen wel gemist kunnen worden als er investeringen gedaan worden. Is het in balans met potentiële lastenverlichtingen?
- Voorstel nr. 37: Waarom gaan we besparen op welzijn en cultuur? Houd de ambitie van een preventief gezondheidsbeleid vast. Deze ombuigingsvoorstellen gaan ten koste van de toekomstige budgetten voor Kulturhusen, welzijn en cultuur. Terwijl ze de centrale rol vervullen in de kernen van Dalfsen qua informatie, verbinding, ontmoeting, ontwikkeling en preventie. Geef de betreffende organisaties de middelen om samen die rol in de gemeenschappen te vervullen. Zadel ze niet op met een onderling uit te vechten bezuinigingstaakstelling. Deze ombuigingen bedreigen de inhoud en spirit in de Kulturhusen. Ook hier geldt: blij investeren in de sociale samenhang voor de gezondheid en het welzijn van de lokale samenleving. En ter voorkoming van hogere kosten op de langere termijn.
- Voorstel nr. 43: Waarom gaan we besparen op het inkomen van ouderen die al een minimaal inkomen hebben? Halveren regeling participatie ouderen. De genoemde argumenten zijn financieel gezien vanuit het gemeentehuis. Bekijk het eerst eens samen met deze ouderen qua gevolgen. Het zijn ouderen met een laag inkomen waarvoor het relatief gezien een grote aderlating zal zijn. Terwijl het voor de gemeente maar een kleine post is van €11.500,- Ook hier geldt: blij investeren in de sociale samenhang voor de gezondheid en het welzijn van de lokale samenleving. En ter voorkoming van hogere kosten op de langere termijn.

- Voorstel nr. 44: Waarom gaan we besparen op de kindregeling? Aanpassen kindregeling door verschil in bedragen per leeftijdsgroep. Deze doelgroep hebben we eindelijk in beeld. Nu niet te snel loslaten zonder nader onderzoek naar persoonlijke gevolgen.
- Voorstel nr. 49: Waarom gaan we onze eigen duurzame ambitie verminderen? Vertraging energietransitie, aanpak eigen gebouwen en mobiliteit. De gemeente moet juist het goede voorbeeld geven aan de inwoners. Blijf voortrekker en inspirator. Daarnaast zorgt het voor investeringen in tijden van crisis. Juist in deze tijden kunnen onze ondernemers dit goed gebruiken.

D66 standpunten/vragen bij de lijst met niet ombuigen voorstellen:

- Voorstel. nr. 2: Kunnen we echt niet na de verkiezingen in 2022 overwegen met 2 of 2,5 fte wethouders verder te gaan? Besparing in 2023 en 2024 opnemen in begroting.
- Voorstel.nr.13: Kan de huurovereenkomst voor de representatieve ruimtes ook worden vervangen door het tentoonstellen van werken van plaatselijke kunstenaars of fotografen? Dat mes snijdt aan twee kanten.
- Taakstelling Sociaal domein. Het lijkt ons nog onzeker of de lineair begrote ombuiging wel haalbaar is. Is het niet raadzaam om een apart reservepotje aan te houden voor het Sociaal Domein?

Enkele onderwerpen heb ik gekozen. Voor de volledige begroting is een uur nog te weinig.

Graag herhaal ik hierbij mijn oproep aan de raad om niet alleen over het Sociaal Domein te praten in termen van tekorten en doemscenario's. Maar ook onze transformatie opgaven helder voor ogen te houden. Laten we blijven sturen op een steeds integralere en mensgerichtere zorg. En blijven inzetten op preventie en maatwerk waar nodig. Dit of een volgend kabinet gaat structureel bijpassen aan gemeenten. Daar blijf ik van overtuigd.

D66 krijgt het voor elkaar

Een financieel aspect om te blijven benadrukken en te onthouden. De begroting geeft in de toelichting wel zicht op verwachte inkomsten. Die staan echter nog niet altijd in de inkomsten op de begroting zelf. Zie de tekst op pagina 10 in de 4^e alinea van de financiële scan van de Gemeente Dalfts en van juli 2019.

Citaat:

Het is goed om hier voor een goede duiding van de jaarresultaten notie van te nemen. In de periode 2014 tot en met 2017 ging het om een voordeel van per saldo 6,2 miljoen Euro.

Einde citaat.

De reserves waar geen directe bestemming aan is gekoppeld of claims op rusten (incidentele weerstandscapaciteit) kennen het volgende verloop sinds 2017 (Bron: vastgestelde jaarrekeningen gemeente Dalfts en)

2017 €.10.866.000 Ratio 3,7 benodigd €.3.658.000

2018 €.13.699.000 Ratio 4,9 benodigd €.3.325.000

2019 €.14.252.197 Ratio 5,9 benodigd €.2.886.300

Ik herhaal: geld is net als mest. Het wordt pas vruchtbaar als het verspreid wordt.

Dalfts en heeft met bewuste en duurzame politieke keuzes zelf invloed op een goede toekomst van inwoners en ondernemers.

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Namens D66 Dalfts en
Ben Schrijver